

Skanderborg Kommune
Borgmesterkontoret
Frands Fisher
Skanderborg Fælled 1
8660 Skanderborg

Dover Sogn den 23. februar 2021

Husdyrgodkendelser og kommunalt råderum, jf. Miljøminister Lea Wermelin

Gennem de sidste to måneder har Zenia Stampe (RV) stillet en række spørgsmål til Miljøministeren med henblik på afklaring af kommunalbestyrelsens rolle efter ændringerne af husdyrreguleringen i 2017.

- Det fremgår af spørgsmål 527, 528, 530, 531, 532, 571, 587 og 588, som ministeren allerede har svaret på
- Spørgsmål 728 og 727 afventes der svar på. Spørgsmålet er centralt og omfatter overholdelse af habitatdirektivet.

Miljøforeningen Dover Sogn ønsker i forlængelse heraf at stille disse spørgsmål til borgmesteren:

- Mener borgmesteren, at Miljøminister Lea Wermelins svar giver kommunens politikere en klar mulighed for og eventuel pligt til at forholde sig til udvalgte skøn og vurderinger i forbindelse med håndtering af husdyrgodkendelser?
Og videre om byrådet ønsker at benytte sig af denne mulighed ved ansøgning om etablering eller udvidelse af husdyrbrug?

I den forbindelse påpeger Miljøforeningen særligt de væsentligste vurderinger og skøn, som indgår i afgørelserne om miljøgodkendelse.

For at motivere spørgsmålet yderligere vælger vi at tage udgangspunkt i nogle af de konkrete svar Miljøministeren har givet, og hvor kommunens / kommunalbestyrelsens opgaver præciseres;

Omgivelsernes sårbarhed og kvalitet

Miljøforeningen vil henvise til miljøminister Lea Wermelins svar på Zenia Stampes (RV) spørgsmål til ministeren af 5. januar 2021:

Derimod skal kommunens fastsatte vilkår sikrer, at husdyrbruget med det ansøgte ikke vil have væsentlig virkning på miljøet. Vilkårsfastsættelsen skal bl.a. ske på baggrund af en konkret vurdering af det ansøgte virkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet. Derudover bør kommunen i afgørelsen bl.a. vurdere, om det ansøgte, kan have væsentlig virkning på landskabelige værdier.

Der henvises til note ⁱ for at se det fulde spørgsmål / svar.

Konkret/ samlet vurdering af lokale hensyn

Miljøforeningen vil henvise til Zenia Stampe (RV) spørgsmål til ministeren af 21. december 2020, hvor Lea Wermelin bekræfter, at :

Som det fremgår af ovenstående, giver den gældende husdyrregulering imidlertid allerede kommunalbestyrelsen mulighed for at inddrage en række lokale hensyn ved afgørelse af, om der skal meddeles tilladelse eller godkendelse til et husdyrbrug, idet dette indgår i kommunens konkrete vurdering af, om beskyttelsesniveauet er overholdt.

Der henvises til note ⁱⁱ for at se det fulde spørgsmål / svar.

Trafikale og miljømæssige gener i nærområdet

Miljøforeningen vil henvise til Zenia Stampe (RV) spørgsmål til ministeren af 16. december 2020, hvor Lea Wermelin bekræfter, at :

Kommunalbestyrelsen skal således også efter ændringen af husdyrreguleringen i 2017 vurdere, om der er væsentlig påvirkning som følge af væsentligt øgede trafikale og miljømæssige gener i nærområdet og kan efter omstændighederne meddele afslag på en ansøgning om etablering eller udvidelse af husdyrbrug, hvis generne ikke kan afhjælpes.

Der henvises til note ⁱⁱⁱ for at se det fulde spørgsmål / svar.

Befolkningens sundhed

Miljøminister Lea Wermelin har et vågnet øje på folkesund i svar til spørgsmål nr. 588 af 2. februar 2021, der fremgår i fuld ordlyd af slutnote 1.

Jeg er dog opmærksom på, at der er særlige problemstillinger, der knytter sig til store husdyrbrug. Jeg har i første omgang fokus på den mulige sundhedsrisiko, der måske er forbundet med at bo tæt på husdyrbrug. Hvis der fremkommer ny viden på området, som giver anledning til, at der bør ske en justering af f.eks. beskyttelsesniveauer, afstandskrav, beregningsmetoder eller lignende, er jeg åben overfor at se på de gældende regler igen.

Miljøforeningen mener, at kommunalbestyrelsen tillige bør være bekymret for folkesundheden (både den fysiske og psykiske del), og tage det med i den generelle vurdering af miljøpåvirkningen.

For at konkretisere behovet for politisk stillingtagen vedhæftes:

Høringssvar vedr. udkast til miljøgodkendelse af Hårbyvej 43, 8680 Ry

I Høringssvaret er oplistet en række konkrete fejl men også konkrete udfordringer, der knytter sig til vurderinger og skøn med store risiko/konsekvenser, som kræver politisk bevågenhed

Lidt om Miljøforeningen Dover Sogn

Miljøforeningen Dover Sogn har oplevet stor opbakning til foreningen siden stiftelsen den 31. januar 2021, og vi har i dag 115 medlemmer. Vi har endnu vi ikke mødt nogen borger, der synes det er en god ide med væsentligt flere svin i sognet.

Med de foreliggende miljøgodkendelser for både Hårbyvej 43 og Østermarksvej 11 er der således udsigt til mere end en fordobling af svineproduktionen til 122.000 svin svarende til ca. 85 svin per indbygger i Dover Sogn alene for disse produktionssteder beliggende med 900 meters afstand.

Miljøforeningen er principielt ikke modstander af animalsk produktion på landet. Problemet i dette tilfælde er, at det bliver så koncentreret på et meget begrænset areal, og at området er et bynært landområde beliggende i kanten af det efterhånden udviklede Kildebjerg med tilhørende golfbane. Området anvendes i høj grad til naturoplevelse både til gå- og cykelture, hvilket særlig gælder området med Hårbyvej og området mod Ravnsø, herunder Nygårde Skov og Hemstok Skov.

Er der behov for en nærmere uddybning heraf står vi selvfølgelig til rådighed.

Peter N. Andersen

Formand

i Spørgsmål 588

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 588 (MOF alm. del) stillet 5. januar efter ønske fra Zenia Stampe (RV) af 2. februar 2021:

”Hvilke størrelsesmæssige begrænsninger findes for nye staldbyggerier, herunder for både stald, gylletanke og fodersiloer, og vil ministeren overveje at indføre nye eller skærpede begrænsninger af hensyn til naboer og landsbysamfund, der oplever de nye kæmpebyggerier som et voldsomt indgreb i både landskab og lokalområde?”

Svar

Husdyrreguleringen indeholder som udgangspunkt ikke en størrelsesmæssig grænse ved tilladelse eller godkendelse af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg. Derimod skal kommunalbestyrelsen fastsætte vilkår, der sikrer, at husdyrbruget med det ansøgte ikke vil have væsentlig virkning på miljøet. Vilkårsfastsættelsen skal bl.a. ske på baggrund af en konkret vurdering af det ansøgte virkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, og kommunalbestyrelsen skal ved afgørelsen bl.a. vurdere, om det ansøgte kan indebære væsentlig virkning på landskabelige værdier. Jeg har i svaret på MOF (alm. del) nr. 530 uddybet, hvilke vilkår kommunalbestyrelsen bl.a. fastsætter med henvisning til de landskabelige værdier.

Hvad angår udvidelser og ændringer af husdyrbrug efter anmeldelse, jf.

husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 6, er der fastsat øvre grænser, herunder højdekrav til forskellige driftsbygninger, ensilageopbevaringsanlæg og gødningsopbevaringsanlæg m.v. Kravene skal ses i lyset af, at der i sager om anmeldelse ikke sker en konkret vurdering. Højdekravene kan således evt. fraviges, hvis der søges om godkendelse i stedet for anmeldelse.

Det er kommunalbestyrelsen, der ud fra en række konkrete forhold vurderer, om det ansøgte har en væsentlig virkning på de landskabelige værdier.

Jeg er dog opmærksom på, at der er særlige problemstillinger, der knytter sig til store husdyrbrug. Jeg har i første omgang fokus på den mulige sundhedsrisiko, der måske er forbundet med at bo tæt på husdyrbrug. Hvis der fremkommer ny viden på området, som giver anledning til, at der bør ske en justering af f.eks. beskyttelsesniveauer, afstandskrav, beregningsmetoder eller lignende, er jeg åben overfor at se på de gældende regler igen.

ii Spørgsmål 571

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 571 (MOF alm. del) stillet den 21. december 2020 efter ønske fra Zenia Stampe (RV) af 18. januar 2021:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen fra Miljøforeningen Havnsø-Føllenslev, jf. MOF alm. Del – bilag 236, herunder om ministeren kan sætte sig ind i de lokale borgeres utilfredshed, og om ministeren kan afklare, om en kommunalbestyrelse er tvunget til at godkende ansøgninger om udvidelse af husdyrbrug, når ansøger lever op til de formelle beskyttelsesniveauer, eller om kommunen kan meddele afslag af hensyn til lokalområdet (f.eks. trafik, landskab, udvikling etc.). Hvis det ikke er muligt at meddele afslag på baggrund af lokale hensyn, bedes ministeren uddybe, om det er selve husdyrgodkendelsesloven eller den tilhørende bekendtgørelsen, der sætter begrænsningerne, og om man inden for husdyrgodkendelsesloven kan ændre bekendtgørelsen, så det fremover bliver muligt at inddrage lokale hensyn, og om dette er noget, ministeren vil overveje?”

Svar

Jeg er opmærksom på, at der kan være særlige problemstillinger, der knytter sig til de store husdyrbrug, og der har i den senere tid været en stigning i antallet af sager, hvor både borgere og kommuner udtrykker kritik af store husdyrbrug, herunder placeringen af dem. Jeg har derfor stor forståelse for, at de lokale borgere udtrykker bekymring for, hvilke konsekvenser en udvidelse af produktionen af slagtesvin vil have for lokalmiljøet.

Ved godkendelse af husdyrbrug består den helt centrale beskyttelse af naboerne i de beskyttelsesniveauer, der er fastlagt i reglerne, og den praksis, der har dannet sig via Miljø- og Fødevarerævnets behandling af klagesager. Der er dels tale om et generelt beskyttelsesniveau i forhold til ammoniak og lugt, dels om et beskyttelsesniveau i forhold til de miljømæssige påvirkninger vedr. støj fra trafik, landskab, fluegener mv. Sidstnævnte baserer sig på en konkret vurdering fra kommunernes side, hvori de lokale miljøhensyn indgår. Her sikrer reglerne, at kommunalbestyrelsen ikke kan godkende eller tillade etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, hvis husdyrbruget med det ansøgte indebærer væsentlig virkning på miljøet, som ikke kan imødegås med vilkår, idet en overskridelse af beskyttelsesniveauerne, og den praksis, der har udviklet sig herom, betragtes som en væsentlig virkning. Der vil være tale om væsentlig virkning, når beskyttelsesniveauerne ikke kan overholdes via vilkår i den konkrete sag. Reglerne fastlægger samtidig, at kommunalbestyrelsen ikke kan meddele afslag på ansøgning om tilladelse eller godkendelse af et husdyrbrug med henvisning til lokale hensyn i de tilfælde, hvor kommunen vurderer, at beskyttelsesniveauerne er overholdt i sagen, herunder ved overholdelse af særlige vilkår. Reglerne vedr. kommunalbestyrelsens afgørelse om godkendelse og tilladelse af husdyrbrug er nærmere fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen med hjemmel i husdyrbrugloven. Tilladelses- og godkendelsesordningen, herunder beskyttelsesniveauer og kommunalbestyrelsens råderum, er ret præcist beskrevet i bemærkningerne til loven. En ændring af reguleringen, der vil give kommunerne mulighed for at meddele afslag, når beskyttelsesniveauerne er overholdt, fordi man ønsker at skærpe beskyttelsesniveauet eller inddrage andre lokale hensyn end de miljømæssige, der er omfattet af godkendelsesreglerne, vil afvige markant fra bemærkningerne til loven. Dette vurderes derfor umiddelbart at ville kræve lovændring.

Som det fremgår af ovenstående, giver den gældende husdyrregulering imidlertid allerede kommunalbestyrelsen mulighed for at inddrage en række lokale hensyn ved afgørelse af, om der skal meddeles tilladelse eller godkendelse til et husdyrbrug, idet dette indgår i kommunens konkrete vurdering af, om beskyttelsesniveauet er overholdt.

iii Spørgsmål nr. 528

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 528 (MOF alm. del) stillet 16. december 2020 efter ønske fra Zenia Stampe (RV), 13 januar 2021.

”Vil ministeren redegøre for, om en kommunalbestyrelse også efter ændringerne af husdyrreguleringen i 2017 kan meddele afslag på en ansøgning om etablering eller udvidelse af husdyrbrug under henvisning til væsentligt øgede trafikale gener i nærområdet, jf. Miljøstyrelsens vejledning til kommunale sagsbehandlere i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug fra før 1. august 2017, hvoraf det fremgik: ”Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale og miljømæssige gener i nærområdet (fx mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af ny virksomhed eller til udvidelse af en eksisterende.”?”

Svar

Som det fremgår af mit svar på spørgsmål 527, kan kommunalbestyrelsen ikke godkende eller tillade etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, hvis husdyrbruget med det ansøgte kan indebære væsentlig virkning på miljøet, som ikke kan imødegås med vilkår.

Denne vilkårsfastsættelse skal ske på baggrund af en konkret vurdering af det ansøgtes virkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet. Det omfatter bl.a. de trafikale gener, som det ansøgte vil kunne medføre. Kan væsentlig virkning på miljøet ikke imødegås med vilkår, kan kommunalbestyrelsen som ovenfor nævnt ikke meddele godkendelse eller tilladelse.

Kommunalbestyrelsen skal således også efter ændringen af husdyrreguleringen i 2017 vurdere, om der er væsentlig påvirkning som følge af væsentligt øgede trafikale og miljømæssige gener i nærområdet og kan efter omstændighederne meddele afslag på en ansøgning om etablering eller udvidelse af husdyrbrug, hvis generne ikke kan afhjælpes.